Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U001606

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-04-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шульга Інна Миколаївна
2. Shulga Inna Mykolayivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 07.00.07

Назва наукової спеціальності: Історія науки й техніки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-03-2015

Спеціальність за освітою: 7.070301

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: 61001, м. Харків, вул. Кирпичова, 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.050.16

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, 2, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: 61001, м. Харків, вул. Кирпичова, 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 31.01.09

Тема дисертації:

1. Становлення і розвиток хімії у Харківських технологічному та хіміко-технологічному інститутах (1885 - 1949 рр.)
2. Establishment and development of chemistry in Kharkiv Technological and Chemical-Technological institutes (1885 - 1949)

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: процес розвитку хімії у вищій технічній школі України наприкінці XIX - у першій половині XX ст. Мета дослідження: комплексне вивчення історії хімії як одного з основних напрямів наукових досліджень і підготовки інженерних кадрів у Харківських технологічному та хіміко-технологічному інститутах наприкінці XIX - у першій половині XX ст. Методи дослідження: комплекс загальнонаукових (історичного, логічного та ін.), міждисциплінарних (статистичного, біографічного та ін.) та спеціально-історичних (історико-генетичного, історико-порівняльного, історико-типологічного) методів. Теоретичні та практичні результати: здійснено комплексне дослідження становлення і розвитку науки та фахової освіти в галузі хімії у Харківських технологічному та хіміко-технологічному інститутах наприкінці XIX - першій

половині XX ст. Одержані висновки можна виокристовувати при підготовці узагальнювальних праць з історії хімічної науки у вищій технічній школі наприкінці XIX - у першій половині XX ст. Зібраний і систематизований фактичний матеріал буде корисним при написанні курсів з історії науки і техніки, а також при складанні біографій учених-хіміків. Наукова новизна:вперше в історичній літературі на грунтовній джерельній базі комплексно досліджено становлення і розвиток хімії в ХТІ та ХХТІ протягом 1885 - 1949 рр. Введено до наукового обігу низку архівних матеріалів про науково-педагогічну діяльність викладачів (І. А. Красуського, М. Д. Зуєва, Ю. Л. Зубашева, І. І. Стрєлкова, Г. В. Куколєва та ін.), а також описано маловивчений період роботи ХПІ у часи німецької окупації (1941 - 1943 рр.). Показано функціонування хімічної лабораторії й навчально-допоміжних установ кафедри хімічної технології харчувальних речовин відповідно до завдань наукових досліджень і навчального процесу у ХТІ. Визначено основні напрями інституталізації (виникнення кафедр, науково-дослідних інститутів, професійних наукових об'єднань) і професіоналізації (напрями й форми фахової підготовки) хімічної науки в ХТІ та ХХТІ. Розкрито форми і напрями наукової й навчальної роботи з хімії у ХХТІ. Конкретизовано доробок учених-хіміків ХТІ та ХХТІ у розвиток хімії та хімічної технології через аналіз їх експертної, науково-організаційної діяльності. Розкрито підходи до вирішення кадрового питання у ХТІ та ХХТІ. Доповнено бібліографію наукових праць учених-хіміків. Ступінь упровадження: результати роботи залучено при викладанні курсу "Вступ до спеціальності" на кафедрі технології жирів та продуктів бродіння НТУ "ХПІ". Сфера використання: історія науки і техніки.

2. Subject of research: development of chemistry in the high technical school of Ukraine during the end of XIX - the first half of XX centuries. Aim of research: complex study of history of chemistry as one of basic directions of scientific research and training of engineer staff in Kharkiv Technological (KhTI) and Chemical-Technological (KhChTI) institutes during the end of XIX - first half of XX centuries. Methods of research: complex of general scientific (historical, logical, etc.), interdisciplinary (statistical, biographical, etc.) and historical (historical and genetic, historical and comparative, historical and typological) methods. Theoretical and practical results: the establishment and development of chemistry as a science and engineer staff training discipline in Kharkiv Technological and Chemical-Technological institutes is studied in historical context of the high technical education during the end of XIX - the first half of XX centuries. The obtained conclusions can be used at preparing of the summarizing historical works on the chemical science in the high technical school of the end of XIX - the first half of XX centuries. The collected and systematized data will be useful for preparing courses on the history of science and technology and writing papers devoted to biography of scientists in chemistry. Scientific newness: the establishment and development of chemistry in KhTI and KhChTI during 1885 - 1949 is complexly studied for the first time in historical literature, founded on a fundamental source base. A number of archive materials on scientific and pedagogical activity of professors (I. A. Krasusky, M. D. Zuyev, Yu. L. Zubashev, I. I. Strelkov, G. V. Kukolyev, and others) is introduced into scientific circulation, and also a little-studied period of activity of KhPI during German occupation (1941 - 1943) is described. The chemical laboratory, material and technical basis of the department of chemical technology of nutritional substances are analysed according to the tasks of research and training aims in Kharkiv Technological Institute. The basic trends of the institualization (organization of the departments, research institutes, professional scientific associations), professionalization (trends and forms of the education) on the chemical area in KhTI and KhChTI are determined. The features of the development of chemistry in KhChTI are exposed. The contribution of scientists of KhTI and KhChTI to the development of chemistry and chemical technology is described based upon the analysis of their expert and scientific organizational activity. The approaches to the solution of the staff problem in KhTI and KhChTI are disclosed. The bibliography of scientific works of scientists in chemistry is supplemented. Degree of implementation: the results of the work are involved into the course "Introduction to the speciality" at the department of technology of fats and products of fermentation in NTU "KhPI". Sphere of application: history of science and technology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бєсов Леонід Михайлович

2. Besov Leonid Mykhaylovich

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богдашина Олена Миколаївна

2. Богдашина Олена Миколаївна

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пістоленко Ірина Олександрівна

2. Пістоленко Ірина Олександрівна

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Скляр Володимир Миколайович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Скляр Володимир Миколайович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.